

80-річчя академіка НАН України В.Г. ДОНЧИКА

Віталій Григорович Дончик народився 15 квітня 1932 р. у м. Крюкові (тепер у складі Кременчука Полтавської області). Близько 50 років він незмінно працює в Інституті літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, пройшовши шлях від аспіранта (1962–1965), до головного наукового співробітника інституту. У 1984 р. В.Г. Дончик здобув ступінь доктора філологічних наук, у 1999 р. — звання професора. У 1992 р. його обрано членом-кореспондентом, а в 2006 р. — академіком НАН України.

Протягом 1989–1999 рр. Віталій Григорович очолював журнал «Слово і час», що за цей період змінив назву (раніше — «Радянське літературознавство») й обличчя, активізував свою роль у літературному процесі, значно розширивши коло передплатників і читачів.

В.Г. Дончик — автор 15 літературно-критичних книжок і монографічних досліджень (зокрема: «Час і його обличчя» (1967), «До глибин життя», «Грані сучасної прози» (1970), «Єдність правди і пристрасті» (1981), «Український радянський роман: рух ідей і форм» (1987), «Петро Панч» (1971, 1981), «Істина — особистість» (1984), «Зупинені миті» (1989), «З потоку літ і ліптопоку» (2003), «Доля української літератури — доля України» (2011) та ін.), близько 800 науко-

вих та інших публікацій. Він один із авторів восьмитомної та двотомної «Історії української літератури»; за його редакцією видано «Історію української літератури ХХ століття» (1993–1995; 1998), відзначену Державною премією ім. Т.Г. Шевченка (1996).

В.Г. Дончик активно заявив себе як критик ще в 60-х роках, головні теми його літературознавчих праць — виступ проти ілюстративності й описовості в українській прозі, підтримка тенденцій посилення гуманістичного начала, аналітичної проблемності, психологізму, творчих пошуків шістдесятників тощо. Літературно-критичну діяльність ученого 1984 р. відзначено премією в галузі критики (тепер — премія імені О.І. Білецького).

Нині він керівник фундаментального наукового проекту «Історія української літератури» у 12 томах. Упродовж десяти років (1987–1992 та 1997–2002) очолював відділ української літератури ХХ ст. Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, внесок якого в оновлення вітчизняного літературознавства в 90-ті роки, заповнення «білих плям» в історії літератури ХХ ст., реалізацію нових ідей і підходів високо оцінений науковою громадськістю.

Віталій Григорович підготував 15 кандидатів і 7 докторів наук, неодноразово очолював державні екзаменаційні комісії у вищих навчальних закладах України, читав спецкурси в Ратгерському університеті (США). Він бере активну участь у конгресах українців, міжнародних і всеукраїнських конференціях, симпозіумах, «круглих столах», систематично виступає опонентом на захистах кандидатських і докторських дисертацій, рецензентом наукових праць і збірників. У 1995–2000 рр. В.Г. Дончик був головою Експертної ради з літературознавства при ВАК України, згодом — членом цієї ради.

Віталій Григорович — багатолітній член вченої, спеціалізованої та координаційної

рад Інституту літератури ім. Т.Г. Шевченка НАН України, редколегії «Української літературної енциклопедії», «Бібліотеки української літератури», журналів «Слово і час», «Дивослово», «Урок української», «Науковий світ», «Український церковно-історичний журнал» та ін.

Віталій Григорович — один з ініціаторів та організаторів Народного Руху України, Демократичної партії України. У 1992–1993 рр. він працював заступником голови Київської міської державної адміністрації, головою департаменту з гуманітарних питань (відповідно — головою комісії з перейменувань, розподілу церковного майна та ін.). У багатьох корисних справах та ініціативах першого в часи незалежності столичного «уряду» є і його помітна частка. У виступах перед різними аудиторіями, у пресі, на радіо й телебаченні, у присвяченій питанням політики й духовності

книжці «Спільний знаменник — тринадцять» (2004) Віталій Григорович послідовно відстоює державницькі, національно-патріотичні ідеї та цінності.

Активні наукова і громадська діяльність В.Г. Дончика не лишилися непоміченими в Україні. Він заслужений діяч науки і техніки України, нагороджений орденами «За заслуги» II та III ступенів (2009, 2007), двома «Знаками пошани» Київського міського голови за активну участь у справі розвитку й поширення української мови (2001, 2003), орденом князя Володимира за заслуги перед помісною Українською Православною Церквою та ін.

Наукова спільнота України, колеги, учні й друзі щиро вітають Віталія Григоровича зі знаменною датою, бажають йому міцного здоров'я й творчого довголіття на славу українського літературознавства.

70-річчя академіка НАН України В.П. ШИРОБОКОВА

Володимир Павлович Ширококов народився 5 квітня 1942 р. в Ханті-Мансійську (Росія). Після закінчення в 1965 р. Київського медичного інституту ім. О.О. Богомольця він продовжив навчатися в його аспірантурі при кафедрі мікробіології (науковий керів-

ник — професор С.С. Дяченко). У 1967 р. Володимир Павлович успішно захистив кандидатську дисертацію і з того часу працює на кафедрі мікробіології (нині — кафедра мікробіології, вірусології та імунології).

Важливу роль у становленні Володимира Павловича як науковця відіграли контакти з відомим ученим, директором Ботанічного саду Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, істориком біології, енциклопедично розвиненою людиною професором Іваном Петровичем Білоконем. Вирішальний вплив на майбутнього вченого мало також спілкування із професором Сергієм Степановичем Дяченком. Під його керівництвом В.П. Ширококов розпочав експериментальне дослідження пухлин щурів. Згодом об'єктом наукових зацікавлень вченого стали віруси Коксаки людини. Саме під час експериментів з інфекційності РНК